

Aktuálna judikatúra Súdneho dvora ES v
trestných veciach
európsky zatykač a postupy
odovzdávania osôb medzi členskými
štátmi

Justičná akadémia, Omšenie,
3. marec 2009
JUDr. Anna ONDREJOVÁ

Aktuálna judikatúra Súdneho dvora ES v testných veciach
európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi
členskými štátmi

- **C-388/08 PPU Leymann a Pustovarov (čl.27 RR)**
- **Rozsudok C - 303/05 Advocaten voor de Wereld (č. 2 ods. 2 RR)**
- **Rozsudok C-66/08 Kozłowski (čl. 4 ods. 6 RR)**
- **RozsudokC-296/08 PPU Goicoechea (čl. 31 a 32 RR)**

Aktuálna judikatúra Súdneho dvora ES v testných veciach
európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi
členskými štátmi

- **Naliehavé konanie o prejudiciálnej otázke pred SD od 1.marca 2008**
- SD musí skúmať svoju právomoc (oprávnený a povinný uplatniť)
- ochrana existujúcich alebo domnelých práv človeka, ktorého faktické a právne postavenie je ovplyvnené EP
- „PPU“ skratka francúzskeho označenia „procédure préjudicielle d’urgence“
- Začatie konania na návrh vnútroštátneho súdu alebo ex offo
- Čl. 23a Štatútu SD a čl. 104b Rokovací poriadok
- Hlava VI (čl. 29 až 42) ZEÚ a hlava IV (čl. 61až 69) ZES

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Goicoechea“

- Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-296/08 PPU z 12. augusta 2008 Ignatio Pedro Santesteban Goicoechea
- Právna oblasť policajná a súdna spolupráca v trestných veciach
- Články č. 31 a 32 RR 2002/584/SVV

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Goicoechea“

- Prejudiciálne otázky:
Prvá otázka - Ak členský štát (Španielske kráľovstvo) neoznámil podľa čl. 31 ods. 2 RR zámer naďalej používať dvojstranné a mnohostranné dohody, znamená výraz „nahrádza“ v čl. 31 tohto rozhodnutia to, že taký členský štát nemôže uplatňovať vo vzťahu k inému členskému štátu (Francúzskej republike) ktorý urobil vyhlásenie podľa čl. 32 RR iné postupy, než je konanie o európskom zatykači?

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Goicoechea“

- Z výroku rozsudku na prvú prejudiciálnu otázku: článok 31 RR sa má vykladať tak, že upravuje iba situáciu, v ktorej je použiteľná úprava európskeho zatykača, pričom táto podmienka nie je splnená v prípade žiadosti o vydanie týkajúcej sa skutkov spáchaných pred dátumom uvedeným členským štátom vo vyhlásení podľa čl. 32 RR

**európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb
medzi členskými štátmi – rozsudok „Goicoechea“**

- Prejudiciálne otázky:

Druhá otázka - Dovoľujú výhrady vykonávajúceho štátu, aby tento členský štát použil dohovor z roku 1996, predchádzajúci 1. január 2004, ktorý však nadobudol platnosť v tomto vykonávacom štáte až po tomto dátume (1. január 2004) uvedenom v článku 32 RR?

**európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb
medzi členskými štátmi – rozsudok „Goicoechea“**

- Z výroku rozsudku na druhú prejudiciálnu otázku: článok 32 RR sa má vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje, ak vykonávajúcí členský štát použije Dohovor o extradícii medzi členskými štátmi EÚ vypracovaný aktom rady z 27. septembra 1996 a podpísaný v ten istý deň všetkými členskými štátmi aj v prípade, ak tento dohovor nadobudol platnosť v tomto členskom štáte až po 1. januári 2004.

**európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb
medzi členskými štátmi – rozsudok „Goicoechea“**

- Pri vybavovaní žiadosti o vydanie osôb, ktoré boli vykonávaným štátom prijaté pred 1. januárom 2004 sa členské štáty naďalej riadia „existujúcimi dokumentmi, týkajúcimi sa vydávania osôb“ (rozumej existujúcimi pred 1. januárom 2004), „systémom vydávania osôb používaným pred 1. januárom 2004“, využívajú nástroje extradície, ktoré boli súčasťou acquis Únie pred 1. januárom 2004.
- Pri vybavovaní žiadosti o vydanie osôb, ktoré boli vykonávaným štátom prijaté po 1. januári 2004, ak sa týkajú skutkov spáchaných po 7. auguste 2002, sa členské štáty riadia postupom upraveným v Rámcovom rozhodnutí.

**európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb
medzi členskými štátmi – rozsudok „Goicoechea“**

- Režim vybavovania žiadostí o vydanie osôb prijatých po 1. januári 2004 pre skutky, spáchané do 7. augusta 2002 nie je jednotný. Závisí od toho, či vykonávajúci členský štát urobil vyhlásenie podľa čl. 32 Rámcového rozhodnutia a aký dátum v ňom uviedol. Prichádzajú do úvahy nasledujúce dve alternatívy:
- a) ak vykonávajúci členský štát neurobil vyhlásenie podľa čl. 32, je v týchto prípadoch povinný sa riadiť postupom podľa Rámcového rozhodnutia,
- b) ak vykonávajúci členský štát urobil vyhlásenie podľa čl. 32, potom vo vzťahu ku skutkom spáchaným pred dátumom uvedeným v tomto vyhlásení (v prípade Francúzska, pred 1. novembrom 1993) sa naďalej riadi „systémom vydávania osôb používaným pred 1. januárom 2004“.

**európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb
medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a
Pustovarov“**

- Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-388/08 PPU z 1. decembra 2008
- Právna oblasť policajná a súdna spolupráca v trestných veciach
- Výklad článku 27 ods. 2 až 4 RR Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 „princíp špeciality“

**európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb
medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a
Pustovarov“**

- Prvá prejudiciálna otázka:
Ako sa má vykladať formulácia „trestný čin...iný ako ten, ktorý bol dôvodom odovzdania“, ktorá je použitá v čl. 27 ods. 2 RR, a presnejšie, aké sú kritéria umožňujúce určiť, či opis skutkov, na ktorom je založená obžaloba, sa odlišuje od toho opisu, na ktorom bolo založené odovzdanie, takým spôsobom, že sa treba domnievať, že ide o „iný trestný čin“, ktorý môže byť stíhaný len so súhlasom predpokladaným v čl. 27 ods. 3 písm. g a ods. 4?

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a Pustovarov“

- „iný trestný čin“
...je potrebné overiť, či znaky skutkovej podstaty trestného činu podľa zákonného popisu tohto trestného činu spáchaného vo vydávajúcom členskom štáte sú znakmi skutkovej podstaty, pre ktoré bola osoba vydaná, a teda či existuje dostatočná zhoda medzi údajmi uvedenými v zatykači a údajmi uvedenými v neskoršom úkone v konaní...

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a Pustovarov“

- „Iný trestný čin“ a možnosť zmeny okolností týkajúcich sa času a miesta:
- ak(1) vyplývajú z dôkazov predložených počas konania vedeného vo vydávajúcom členskom štáte v súvislosti s postupom opísaným v zatykači,
- ak (2) nemenia povahu trestného činu a
- ak (3) nie sú dôvodom pre odmietnutie výkonu európskeho zatykača na základe článkov 3 a 4 uvedeného rámcového rozhodnutia.“

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a Pustovarov“

- Pojmy „stíhať“, „odsúdiť“ alebo „pozbaviť slobody“ obsiahnuté v článku 27 ods. 2 rámcového rozhodnutia naznačujú, že pojem „iný trestný čin“ ako ten, pre ktorý bola osoba odovzdaná, musí byť preto posudzovaný z ohľadom na rozdielne fázy konania, pri akceptovaní, že nie každá zmena predstavuje zmenu podstaty konania.
- Podstatnou je len taká zmena okolností, ktorá predstavuje zmenu kritérií, a podľa ktorých sa vykonávajúci štát rozhodoval, či hľadanú osobu odovzdá a ktorá by preto mohla mať za následok iné rozhodnutie vykonávacieho štátu.

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a Pustovarov“

• Druhá prejudiciálna otázka:

Má sa čl. 27 ods. 2 RR vykladať tak, že procedúra súhlasu predpokladaná v ods. 3 písm. g a ods. 4 toho istého článku sa musí aplikovať v prípade, keď tak zatykač, ako aj definitívna obžaloba hovorí o ťažkom trestnom čine spojenom s narkotikami, ale opis skutkov v obžalobe bol následne zmenený tak, že tento opis hovorí o inej kategórii narkotík, ako bola tá, ktorá bola uvedená v zatykači?

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a Pustovarov“

Za takých okolností, ako sú v konaní pred vnútroštátnym súdom, zmena v opise trestného činu týkajúca sa druhu narkotika sama osebe nemá taký charakter, že by vymedzovala „iný trestný čin“, ako bol ten, na základe ktorého bolo vykonané odovzdanie, v zmysle článku 27 ods. 2 RR.

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a Pustovarov“

• Tretia prejudiciálna otázka:

Ako treba vykladať čl. 27 ods. 2 RR, podľa ktorého osoba, ktorá bola odovzdaná, nemôže byť trestne stíhaná, odsúdená alebo inak pozbavená slobody pre iný trestný čin, najmä vzhľadom na procedúru súhlasu upravenú v ods. 4 toho istého článku a vzhľadom na ustanovenia čl. 27 ods. 3 písm. c/, podľa ktorého je princíp špeciality neaplikuje vtedy, keď trestné stíhanie nemá za následok uplatnenie opatrenia obmedzujúceho osobnú slobodu?

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a Pustovarov“

- Majú sa uvedené ustanovenia v prípadoch, ktoré podliehajú konaniu o udelení súhlasu, vykladať v tom zmysle, že nebránia podaniu obžaloby pre dotknutý trestný čin, súdnemu konaniu alebo vydaniu rozsudku pred získaním súhlasu, ak obvinenému nemá byť pre podozrenie zo spáchania dotknutého skutku uložené žiadne opatrenie odnímajúce alebo obmedzujúce osobnú slobodu?

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a Pustovarov“

- Ako sa má posudzovať skutočnosť, že trestné konanie, ktoré má za následok obmedzenie osobnej slobody, sa týka viacerých trestných činov, z ktorých jeden trestný čin podlieha konaniu o udelení súhlasu? Je v tomto prípade potrebné vykladať vyššie uvedené ustanovenia v tom zmysle, že tieto ustanovenia nebránia podaniu obžaloby pre trestný čin, ktorý podlieha konaniu o udelení súhlasu, súdnemu konaniu alebo vydaniu rozsudku pred získaním súhlasu aj vtedy, ak obvinenému bolo v súvislosti so súdnym konaním uložené opatrenie obmedzujúce osobnú slobodu, pokiaľ toto obmedzenie má vzhľadom na zvyšné body obžaloby oporu v zákone?

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a Pustovarov“

- Výnimku uvedenú v článku 27 ods. 3 písm. c) Rámcového rozhodnutia je potrebné vykladať v tom zmysle, že „ak ide o »iný trestný čin« ako ten, pre ktorý bola osoba odovzdaná, musí byť súhlas vyžiadaný a získaný v súlade s článkom 27 ods. 4 tohto Rámcového rozhodnutia, ak je potrebné vykonať trest alebo opatrenie spojené s odňatím slobody. Osoba, ktorá bola odovzdaná, môže byť stíhaná a odsúdená za takýto trestný čin pred získaním súhlasu, ak počas trestného stíhania za tento trestný čin alebo v rozsudku o ňom nebolo uložené nijaké opatrenie obmedzujúce slobodu“.

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Leymann a Pustovarov“

- „Výnimka uvedená v článku 27 ods. 3 písm. c) však v každom prípade nebráni tomu, aby osoba, ktorá bola odovzdaná, podliehala opatreniu obmedzujúcemu slobodu pred získaním súhlasu, ak je toto obmedzenie podľa zákona odôvodnené ostatnými bodmi obžaloby, uvedenými v európskom zatykači“.

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Kozłowski“

- Rozsudok Súdneho dvora vo veci C- 66/08 zo 17. júla 2008 Szymon Kozłowski
- Právna oblasť policajná a súdna spolupráca v trestných veciach
- Článok č. 4 ods. 6 RR 2002/584/SVV
- Konanie o prejudiciálnej otázke sa začalo 18.februára 2008, preto nebol uplatnený postup podľa PPU

európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi členskými štátmi – rozsudok „Kozłowski“

- Prvá otázka – „bydlisko“ a „pobyt“
- odporujú domnienke, že osoba „sa zdržiava“ alebo „má trvalý pobyt“ vo vykonávajúcim členskom štáte na účely uplatnenia článku 4 bodu 6 Rámcového rozhodnutia skutočností, že dotknutá osoba:
- sa vo vykonávajúcim členskom štáte nezdržiava nepretržite
- sa tam nezdržiava v súlade s vnútroštátnym právom o vstupe a pobyte cudzincov
- opakovane tam pácha trestnú činnosť alebo
- je tam vo výkone trestu odňatia slobody.

**európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb
medzi členskými štátmi – rozsudok „Kozłowski“**

Článok 4 bod 6 RR

- požadovaná osoba „má trvalý pobyt“ vo vykonávajúcim členskom štáte, ak si založila svoj skutočný pobyt v tomto členskom štáte a „zdržiava sa“ v tomto štáte, ak v nadväznosti na dlhodobý pobyt v určitej dĺžke v tomto členskom štáte nadobudla väzby s týmto štátom na podobnej úrovni ako v prípade trvalého pobytu,
- Existencia väzieb medzi požadovanou osobou a vykonávajúcim členským štátom v súvislosti s termínom „zdržiava sa“ v zmysle uvedeného článku 4 bodu 6, musí vykonávajúcí súdny orgán celkovo posúdiť viaceré objektívne okolnosti charakterizujúcich situáciu tejto osoby, medzi ktorými sú najmä dĺžka, povaha a podmienky pobytu požadovanej osoby ako aj rodinné a hospodárske vzťahy, ktoré udržuje táto osoba s vykonávajúcim členským štátom.

**európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb
medzi členskými štátmi – rozsudok „Kozłowski“**

Druhá otázka

- nie je v rozpore so zákazom diskriminácie a princípmi občianstva Únie, ak vnútroštátne právo obsahuje všeobecný zákaz vydať vlastných občanov bez ich súhlasu ale rozhodnutie o vydaní ostatných občanov Únie a tretích osôb ponecháva na zvážení súdov, podľa konkrétnych okolností prípadu?

**C - 303/05 - Advocaten voor de Wereld VZW proti
Leden van de Ministerraad, Belgicko**

- Nenarušuje realizácia rámcového rozhodnutia o EAW zásadu rovnosti pred zákonom a zákaz diskriminácie.
- Článok 2 ods. 2 rámcového rozhodnutia o EAW, keď odstraňuje overenie dvojitej trestnosti trestných činov uvedených v tomto ustanovení, nie je neplatný z dôvodu porušenia článku 6 ods. 2 Zmluvy o EÚ a osobitne z dôvodu porušenia zásady zákonnosti trestných činov a trestov, ako aj rovnosti a zákazu diskriminácie.